

H10 - Smågrise - Vådfodring ad libitum

Fodervogn til udfodring af opblødt foder. Fravænningsblandingen udfodres som tørfoder eller vådfoder / opblødt foder

Ad libitum fodring sikrer, at grisen får det foder, som passer til dens appetit:

Indkøring

1. Fravænningsblandingen udfodres som tørfoder 3-4 gange dagligt de første cirka 14 dage på gulv, plade eller i langkrybbe. Alle grise skal kunne æde samtidigt. Alternativt anvendes vådfoder / opblødt foder.

Fra dag 14 startes med vådfoder. Start med en lille fodermængde, cirka 10 liter pr. foderperiode, så grisene har ædt op 15 minutter efter hver foderperiode. Over de næste 5 dage øges fodermængden gradvist, efter hvor hurtigt, der ædes op.

Fra dag 18 får alle stier vådfoder i styrede mængder. Der øges gradvist til ad libitum.

Fra dag 20 anvendes kun vådfoder. Der skal være ædt op 30 minutter efter hver foderperiode.

Efter indkøring

2. På foderkurven tages en tilladt afvigelse på + 20 % fra kurven (se minimanual afsnit 12).
3. Tjek ædepladsen - en ædeplads skal være min. 22 cm pr. gris. Der kan være 5 grise om en ædeplads.
4. Føler i krybben skal være ren og placeres 1½-3 cm fra krybbebund.
5. Grisene måltidsfodres i fire perioder f.eks. (kl. 7, 11, 16 og kl. 19) a 2-3 timer. Føleren i krybben registrerer hyppigt (hver 5.-7. minut), om krybben er tom i starten af foderperioden og sjældnere (cirka hver 15 minut.), når efterspørgslen ikke er så stor, efter cirka en halv time. Det anbefales at grisene har ædt op efter en halv til hel time efter udfodring.
6. Restmængden i rørstrengen må maksimalt udgøre 50 % af fodermængden i rør og tank inden udfodring.

Anlægget skal spørge hyppigt i starten af en foderperiode, hvor grisene er sultne

Hvis foderoptagelsen ikke er høj nok, kan det skyldes at:

- Stien er overbelagt - for få ædepladser.
- Hvis føleren er placeret for tæt på krybbebunden.
- Føleren er beskidt - føleren skal være ren mellem udfodringsperioderne, ellers bliver den udfodrede mængde for lille.
- Krybben er ikke rengjort - skal gøres én gang dagligt.
- Anlægget spørger ikke hyppigt nok i starten af udfodringsperioderne.
- Restmængden overstiger 50 % af fodermængden - giver et meget fermenteret foder, som reducerer foderoptagelsen.
- Tab af aminosyrer ved for stor restmængde.

Pkt. Supplerende kommentarer - Smågrise - Vådfodring ad libitum	
1.	<p>I mange besætninger opleves overgangen til vådfoder som styringsmæssigt vanskelig. Når grisene til gengæld er godt ovre på vådfoder, vokser de ofte rigtig godt. En tidlig overgang til vådfoder giver ofte problemer som følge af, at forbruget af den første blanding er relativt lille. Forbruget skal være så stort, at der maksimalt er 50 % restmængde</p> <p>Det anbefales at fodre med tørfoder eller opblødt foder lige efter fravæning, så foderet kan tildeles restriktivt for at undgå diarréproblemer. Nedenstående vejledning kan anvendes som udgangspunkt:</p> <p>1.- 3. dag: Tilnærmet ædelyst. Vejledende mængde 1. dag er ca. 150 g tørfoder pr. gris pr. dag. 4.- 5. dag: Evt. ½ mængde af 3. dags ration. 6.- 8. dag: Øges gradvist til ad libitum 9.- 14. dag: Tørfoder ad libitum</p> <p>Våd fravænningsblanding kan fremstilles på flere måder:</p> <p>a) Der fremstilles en tør tilskudsfoderblanding af letfordøjelige råvarer, aminosyrer, mineraler og vitaminer, der kan supplere vådfoderet til smågrise fra to uger efter fravæning, så den opfylder kravene til en fravænningsblanding. Der tappes vådfoderblanding over i en fodervogn, tilskudsfoderet blandes i og der udfodres manuelt. Denne blanding kan indeholde 0,45 FEsv pr. liter.</p> <p>b) Tør fravænningsblanding blandes med vand. Syrnes evt. ved hjælp af restmængde eller anden podekultur.</p> <p>c) Tilskudsfoder, fermenteret korn + vand.</p> <p>Fodring med vådfoder / opblødt foder lige efter fravæning kan kun anbefales ved manuel udfodring fra fodervogn eller ved anvendelse af vådfodringsanlæg uden restmængder</p> <p>Grisene tildeles vådfoder efterhånden som de er store nok, det vil sige, når de ikke længere har behov for fravænningsblandingen.</p>
2.	<p>For at sikre, at grisene fodres ad libitum, skal der på foderkurven indtastes en tilladt afvigelse på + 20 procent. Det er vigtigt, da der blandes foder efter kurven. Hvis grisene kan æde mere, laves en genblanding og grisene fodres ad libitum.</p>
3.	<p>Anbefalingen er en ædeplads på 22 cm med hovedadskillelse i vægtintervallet 7-30 kg. Er ædepladsen mindre, kan det give anledning til aggressioner grisene imellem samt øget foderspild.</p>
4.	<p>Placeringen af føleren er afgørende for, at der udfodres den tiltænkte mængde på ventilerne. Hvis føleren sidder for lavt, udfodres der for sjældent, fordi føleren registrerer selv små foder mængder - hvis føleren er placeret for højt, bliver krybben ikke tom og der er risiko for dårlig foderhygiejne.</p>
5.	<p>Føleren skal spørge hyppigt, f.eks. hvert (5-7. minut) i starten af foderperioden. Sjældnere (f.eks. hvert 15. minut), når efterspørgslen ikke er så stor, hvilket ofte er efter cirka ½ time. Der bør udfodres 8-10 % af dagsrationen ved hver udfodring i krybben. Små udfodringer under 10 kg giver stor usikkerhed på udfodringsmængden (ofte over 20 %). Restmængder skal styres og være så små som muligt mellem udfodringerne.</p> <p>Mindst én gang om dagen skal man følge en udfodring for grundigt at føre tilsyn med grisene.</p>
6.	<p>Ved for stor restmængde er der risiko for, at grisenes foderoptagelse falder og at der sker tab af aminosyrer som følge af fermentering.</p>